

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำปีภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2555

วันที่ 5 สิงหาคม 2555

เวลา 9.00 -12.00 น

วิชา 223-421 Water Pollution and Water Quality Management

ห้องสอบ S203

คำชี้แจง

1. ข้อสอบมี 8 ข้อ 16 หน้า คะแนนรวม 100 คะแนน
2. ให้เขียนคำตอบทั้งหมดลงในตัวข้อสอบนี้
3. อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้ทุกรุ่น
4. ไม่อนุญาตให้นำเอกสาร หนังสือ หรือตำราใดๆ เข้าห้องสอบ

ทุจริตในการสอบ โทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

ชื่อ.....สกุล.....รหัส.....

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ส่วนที่ 1		
1	10	
2	18	
3	27	
4	10	
ส่วนที่ 2		
	35	
รวม	100	

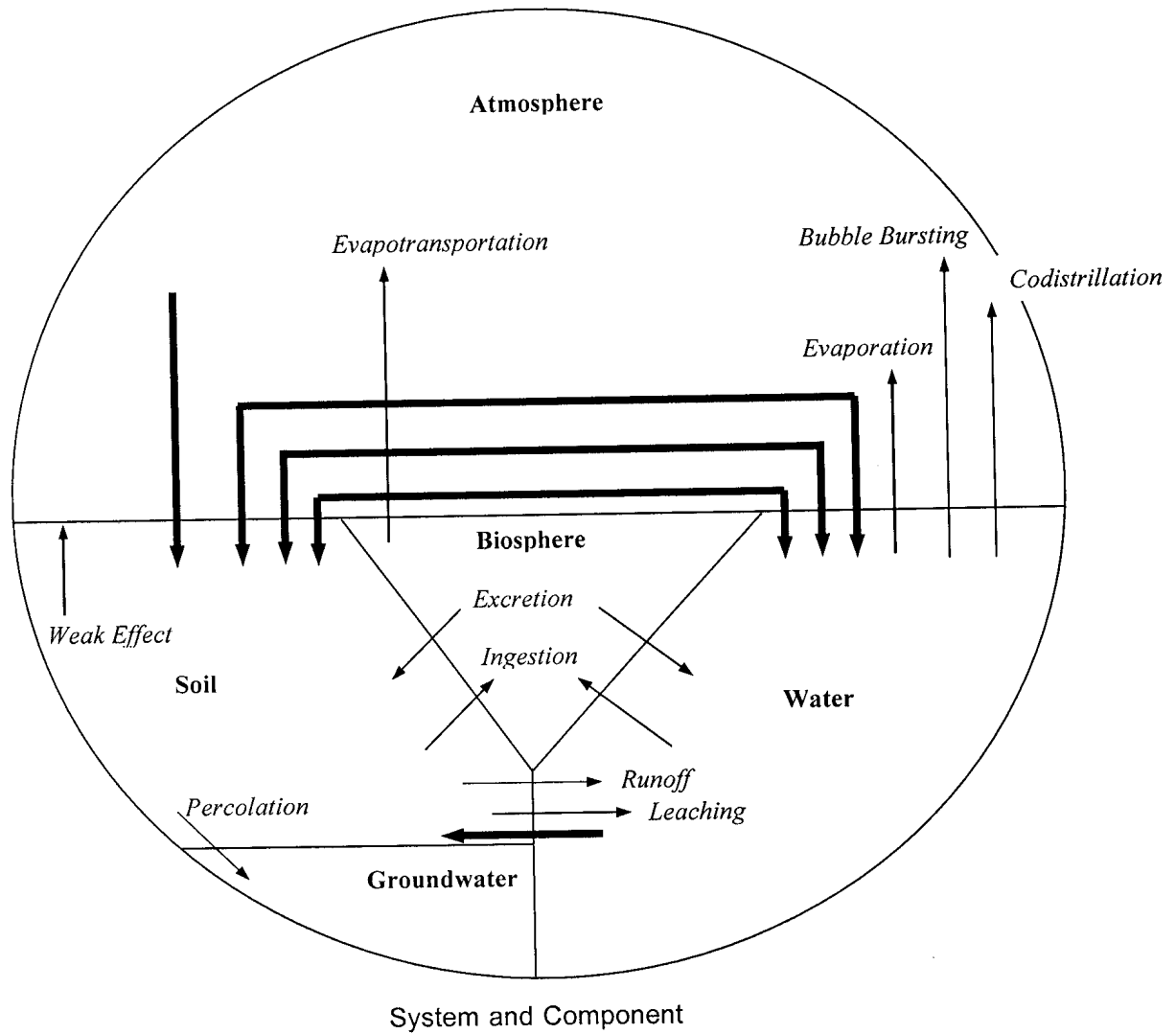
จรงค์พันธ์ มุสิกวงค์
อุดมผล พิชนไพบูลย์
สิงหาคม 2555

ข้อที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1.1 จงอธิบายความหมายของคำว่า Sustainability และจะนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างไร (2 คะแนน)

1.2 จงอธิบายความหมายของกระบวนการต่อไปนี้และแสดงให้เห็นว่าทั้ง 4 กระบวนการมีส่วนอย่างไรในการเกิดมลพิษน้ำ และให้เติม 4 คำที่กำหนดให้ลงในแผนภูมิ System and Component ให้สมบูรณ์ (8 คะแนน)

- 1) Rainout
- 2) Washout
- 3) Dry Deposition
- 4) Infiltration

ข้อที่ 2 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (20 คะแนน)

2.1 การจำแนกระหว่างสารแขวนลอยและสารละลายในน้ำทำได้อย่างไร มลพิษน้ำที่อยู่ในรูปสารแขวนลอยและสารละลายมีผลอย่างไรต่อการจัดการคุณภาพน้ำ (2 คะแนน)

2.2 เมื่อตรวจพบมลพิษทางด้าน กายภาพ เคมี และ ชีวภาพ ในน้ำดิบประปา นักศึกษาคิดว่ามลพิษประเภทใดส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคน้ำดิบประปาได้รุนแรงที่สุด ส่งผลกระทบอย่างไร และจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อกำจัดมลพิษดังกล่าว **(2 คะแนน)**

2.3 สารกลุ่มไตรฮาโลมีเทน และไนโตรซามีนในน้ำประปาเกิดขึ้นได้อย่างไร ส่งผลกระทบอย่างไร สารใดมีค่าความเป็นพิษสูงกว่ากัน และการลดการก่อตัวของสารทั้งสองกลุ่มทำได้อย่างไร **(2 คะแนน)**

2.4 จากการทดลองพบว่า ค่าความกระด้างทั้งหมด (total hardness) ของน้ำจากแหล่งน้ำแห่งหนึ่งมีค่าเท่ากับ 250 mg/L as CaCO₃ ส่วนค่าความเป็นด่างทั้งหมด (total alkalinity) ของน้ำดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 150 mg/L as CaCO₃ จงหาค่า **(2 คะแนน)**

- 1) Carbonate hardness (mg/L as CaCO₃)
- 2) Non-carbonate hardness (mg/L as CaCO₃)

2.5 น้ำดื่มสำหรับอุปโภคและบริโภคไม่ควรมียค่า TON ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่กลืนมากกว่า 3 ในการทดลองใช้ปริมาณน้ำตัวอย่างมากที่สุดซึ่งเจือจากแล้วดื่มไม่ได้กลืนเท่ากับ 150 มิลลิลิตร ส่วนปริมาณน้ำที่ปราศจากกลิ่นที่นำมาเจือจางน้ำตัวอย่างให้มีปริมาตร 200 มิลลิลิตรมีค่าเท่ากับ 50 มิลลิลิตร จงหาว่าน้ำที่นำมาทำการทดลองสามารถใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคได้หรือไม่จงอธิบาย **(2 คะแนน)**

2.6 ให้จับคู่ค่า (1-8) กับความหมายหรือความเกี่ยวข้อง (A-H) ต่อไปนี้ **(8 คะแนน)**

- .....1. Denitrification
- .....2. Eutrophication
- .....3. Fluoride
- .....4. Dioxin
- .....5. Cryptosporidium and Giardia
- .....6. Biomanifications
- .....7. Trihalomethanes, haloacetic acids, haloacetonitrile and cyanogen-halodes
- .....8. E.coli

- A. ถ้ารับในปริมาณมากจะทำให้ฟันมีสีซีดลง และเกิดความผิดปกติของกระดูก
- B. เชื้อโรคที่ทำให้เกิดท้องร่วงอย่างรุนแรง
- C. การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของพืชน้ำเนื่องจากมีไนโตรเจนและฟอสฟอรัสมากเกินไป
- D. $\text{NO}_3^- \text{-----} \rightarrow \text{NO}_2^- \text{-----} \rightarrow \text{NH}_3/\text{N}_2$
- E. การสะสมของสารพิษเนื่องจากการบริโภคอาหารที่มีสารพิษดังกล่าว
- F. สารที่เกิดจากการเผาไหม้ในกระบวนการอุตสาหกรรม และเป็นสารก่อมะเร็ง
- G. สารก่อมะเร็งที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาระหว่างสารอินทรีย์กับคลอรีน
- H. แบคทีเรียที่อยู่ในลำไส้ของสัตว์เลือดอุ่น

ข้อที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (27 คะแนน)

3.1 มลพิษน้ำแบ่งตามแหล่งกำเนิดได้กี่ประเภท และจงยกตัวอย่างแหล่งกำเนิดในแต่ละประเภทมาอย่างละ 3 ตัวอย่าง แหล่งกำเนิดประเภทใดควบคุมได้ยากกว่ากันจงอธิบาย **(4 คะแนน)**

3.2 จงอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้ (8 คะแนน)

- 1) Oxygen Demand Waste
- 2) Toxic Tides
- 3) Maximum Contaminant Level (MCL) และ Maximum Contaminant Level Goal (MCLG)
- 4) Best Management Practice

3.3 จากผลการประเมิน Total Maximum Daily Load (TMDL) ของ NO_3^- -N Loading ของอ่างเก็บน้ำแห่งหนึ่งดังแสดงในตารางที่ 1 (10 คะแนน)

กำหนดให้

- อ่างเก็บน้ำมีปริมาตร $30 \times 10^6 \text{ m}^3$
- ความเข้มข้นของ NO_3^- -N ในอ่างเก็บน้ำมีค่าเท่ากับ $0.003 \text{ kg/m}^3 \cdot \text{d}$
- กระบวนการทางชีวภาพในอ่างเก็บน้ำลด NO_3^- -N ได้ $0.00001 \text{ kg/m}^3 \cdot \text{d}$
- มาตรฐานค่าความเข้มข้นของ NO_3^- -N ในน้ำจากทะเลสาบมีค่าเท่ากับ 0.005 kg/m^3

ตารางที่ 1 TMDL for Total NO_3^- -N Loading

Scenarios	Percent Reduction of NO_3^- -N (%)	Point Source (kg/day)	Non-point Source (kg/day)	Total (kg/d)
1.สภาวะปัจจุบัน (Base Case)	0	2,500	1,100	3,600
2.การลดการปล่อย NO_3^- -N โดยเพิ่มการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดแบบ Point Source	10	2,250	1,100	3,350
3.การรณรงค์ให้ดำเนินการ Best Management Practice (BMP) กับแหล่งกำเนิดแบบ Non-point Source	10 for Point Source และ 10 for Non-point source)	2,250	990	3,240

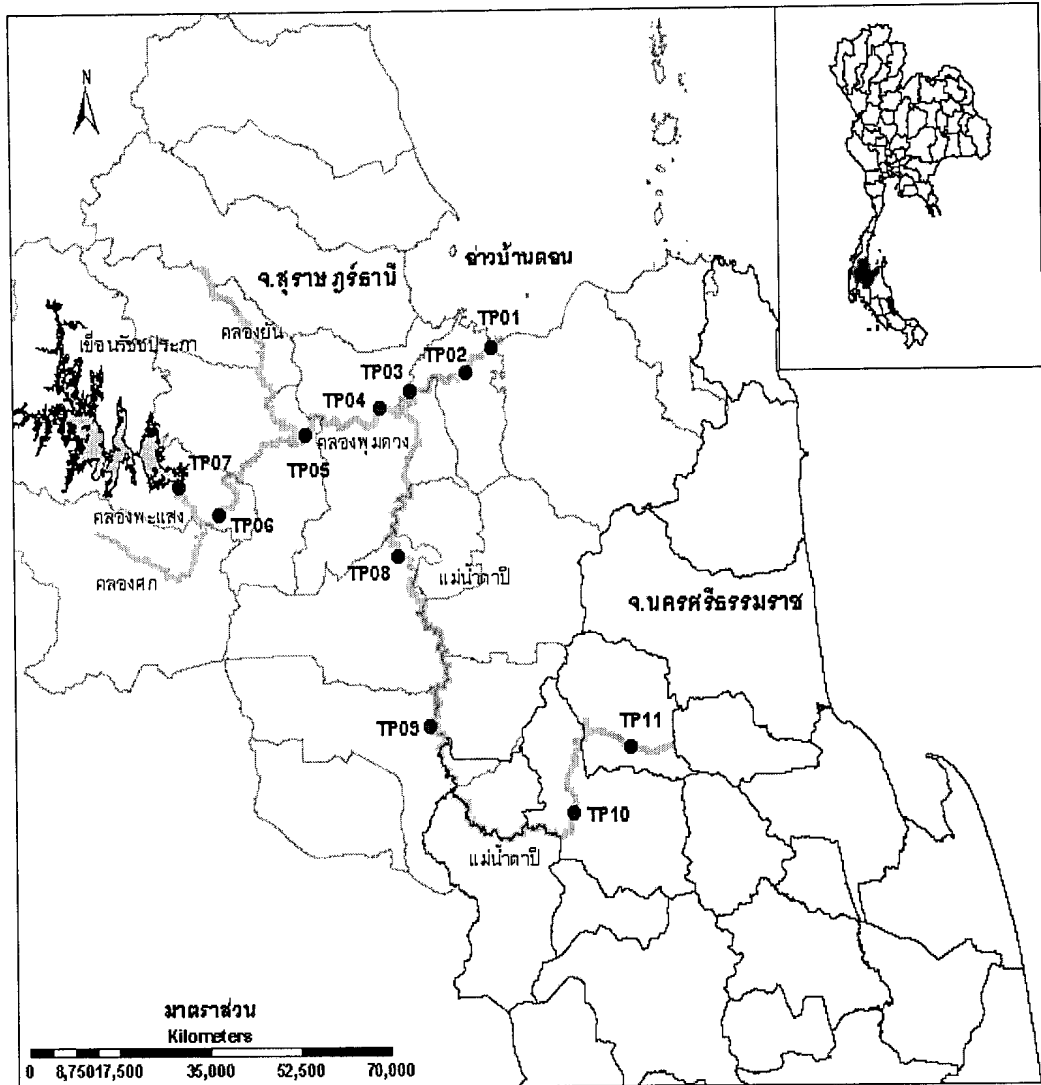
จงตอบคำถามต่อไปนี้

- (1) จงหามวลของ NO_3^- -N ที่เหลืออยู่ในอ่างเก็บน้ำต่อวันในสภาวะปัจจุบัน
- (2) ถ้าไม่ดำเนินการลดการทิ้ง NO_3^- -N ลงสู่อ่างเก็บน้ำภายในระยะเวลาที่วันค่าความเข้มข้นของ NO_3^- -N ในอ่างเก็บน้ำจึงจะสูงกว่าค่ามาตรฐาน
- (3) การดำเนินการลดมลพิษทั้ง 3 วิธีทำให้ค่า NO_3^- -N ไม่ต่ำกว่าค่ามาตรฐานได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ในแต่ละวิธีมีระยะเวลาที่วันค่า NO_3^- -N จึงจะสูงกว่าค่ามาตรฐาน (ให้แสดงวิธีการคำนวณทั้ง 3 วิธี) และจงแสดงให้เห็นว่าต้องลดมลพิษอย่างน้อยกี่เปอร์เซ็นต์ของค่า Total NO_3^- -N จึงจะทำให้ค่า NO_3^- -N ในน้ำต่ำกว่าค่ามาตรฐาน

ข้อที่ 3.4 (5 คะแนน) การประเมินวอเตอร์ฟุตพริ้นท์ คืออะไร จงอธิบายการประเมินวอเตอร์ฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มดิบ โดยนักศึกษาต้องแสดงให้เห็นว่าขั้นตอนการปลูกปาล์มน้ำมันมีค่าวอเตอร์ฟุตพริ้นท์ประเภทใด และขั้นตอนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบมีค่าวอเตอร์ฟุตพริ้นท์ประเภทใด

ข้อที่ 4 (10 คะแนน) จากข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำตาปี-พุมดวง จากสถานีตรวจสอบคุณภาพน้ำ 11 สถานีดังรูปและได้ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำดังตาราง

● จุดเก็บตัวอย่างน้ำ

TP01	ท่าเรือท่าทอง อ.เมือง (X = 540983 , Y = 1014992)
TP02	ท่าเรือบ้านดอน อ.เมือง (X = 535777 , Y = 1010418)
TP03	สะพานจอมเกล้า อ.พุนพิน (X = 524946 , Y = 1007081)
TP04	สะพานพุมดวง(หน้าโรงงานสุชา) อ.พุนพิน (X = 518990 , Y = 1004081)
TP05	วัดท่าสิงขร อ.คีรีรัฐนิคม (X = 504479 , Y = 999149)
TP06	สะพานพุมดวง อ.บ้านตาขุน (X = 487778 , Y = 985249)

สัญลักษณ์

TP07	คลองพะแสง อ.บ้านตาขุน (X = 479981 , Y = 990408)
TP08	สะพานข้ามแม่น้ำตาปี อ.เคียนซา (X = 522195 , Y = 977884)
TP09	สะพานบ้านโคกจำปา อ.เวียงสระ (X = 628293 , Y = 947142)
TP10	สะพานกม.โยธา อ.ฉวาง (X = 556290 , Y = 931500)
TP11	สะพานบ้านขุนพิปูน อ.พิปูน (X = 567482 , Y = 943270)

แม่น้ำ,คลอง

- ☐ ขอบเขตอำเภอจังหวัด
สุราษฎร์ธานี
- ☐ ขอบเขตอำเภอจังหวัด
นครศรีธรรมราช

แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำ ณ. สถานีตรวจสอบคุณภาพน้ำ 11 สถานี

(ที่มา;www.reo14.go.th/download/reo14_go_th/tapee2.doc)

ตารางที่ 2 คุณภาพน้ำ ณ สถานีตรวจสอบคุณภาพน้ำทั้งหมด 11 สถานี

สถานี	พารามิเตอร์			ประเภท คุณภาพน้ำ
	DO (mg/L)	BOD (mg/L)	Total Coliform Bacteria (MPN/100ml)	
TP01 (ปลายน้ำ)	4.8	8.0	มากกว่าเท่ากับ 16,000	
TP02 (ปลายน้ำ)	4.2	2.5	5,000	
TP03 (ปลายน้ำ)	4.6	2.2	800	
TP04 (กลางน้ำ)	4.4	0.7	1,400	
TP05 (กลางน้ำ)	5.6	0.5	300	
TP06 (กลางน้ำ)	6.0	0.6	300	
TP07 (ต้นน้ำ)	6.2	0.4	40	
TP08 (กลางน้ำ)	6.6	1.9	1,300	
TP09 (กลางน้ำ)	6.2	1.9	800	
TP10(ต้นน้ำ)	7.7	1.3	3000	
TP11(ต้นน้ำ)	8.5	1.2	500	

(ที่มา: www.reo14.go.th/download/reo14_go_th/tapee2.doc)

จากตารางมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินดังตารางที่ 3 จงหาว่าคุณภาพน้ำที่แต่ละสถานีจัดอยู่ในประเภทใด และ คุณภาพน้ำ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ของแม่น้ำจัดอยู่ในประเภทใด (ให้นักศึกษาเขียนคำตอบลงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 เกณฑ์กำหนดสูงสุดของค่า DO, BOD และ Total Coliform Bacteria ตามการแบ่งประเภทคุณภาพน้ำตามการใช้ประโยชน์

พารามิเตอร์	เกณฑ์กำหนดสูงสุด ตามการแบ่งประเภทคุณภาพน้ำตามการใช้ประโยชน์				
	ประเภท 1	ประเภท 2	ประเภท 3	ประเภท 4	ประเภท 5
DO (mg/L)	เป็นไปตาม ธรรมชาติ	6.0	4.0	2.0	-
BOD (mg/L)	เป็นไปตาม ธรรมชาติ	1.5	2.0	4.0	-
Total Coliform Bacteria (MPN/100ml)	เป็นไปตาม ธรรมชาติ	5000	20,000	-	-

ส่วนที่ 2 (35 คะแนน) รศ. ดร. อุดมผล พิชนไพบุลย์

1) จาก Thomas' Graphical Method จงคำนวณหาค่า BOD rate constant, k และ Ultimate BOD, L_0 จากข้อมูลการวิเคราะห์หาค่า BOD ที่เวลาต่างๆ ดังนี้ (15 คะแนน)

วันที่	BOD _t (mg/l)
2	130
5	225
10	250
20	265
35	280

สูตร
$$\left(\frac{t}{BOD_t}\right)^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{(kL_0)^{\frac{1}{3}}} + \frac{k^{\frac{2}{3}}}{6(L_0)^{\frac{1}{3}}} \cdot t$$

โดยที่ t = ระยะเวลาที่ทำการวิเคราะห์หาค่า BOD (วัน)
 BOD_t = ค่า BOD ที่ระยะเวลา t (มิลลิกรัม/ลิตร)
 L_0 = Ultimate BOD (มิลลิกรัม/ลิตร)
 k = BOD rate constant (วัน⁻¹)

The image shows a large, dense grid of small text, likely a table or data sheet, covering most of the page. The text is too small to be legible, but it appears to be organized in rows and columns. The grid is approximately 100 columns wide and 100 rows high. The text is very faint and difficult to read, but it seems to contain numerical data or small text entries. The grid is centered on the page and occupies most of the available space.

2) อ่างเก็บน้ำ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่มีข้อมูลดังนี้

พื้นที่รับน้ำ	=	2.05	ตารางกิโลเมตร
ปริมาณฝนตกเฉลี่ย	=	1,900	มิลลิเมตรต่อปี
อัตราการระเหยเฉลี่ย	=	1,250	มิลลิเมตรต่อปี

จงคำนวณหาปริมาณน้ำฝนที่ตกทั้งหมดในลุ่มน้ำต่อปี และจะมีปริมาณน้ำใต้ดินและน้ำผิวดินรวมกันเฉลี่ยประมาณเท่าไร ในหน่วย ลบ.ม. ต่อปี

สมมติปริมาณน้ำผิวดินหรือน้ำท่าที่ไหลลงอ่างเก็บน้ำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปริมาณ 500,000 ลบ.ม./ปี และค่าเฉลี่ยของของแข็งแขวนลอยในน้ำท่ามีค่าเท่ากับ 100 มิลลิกรัม/ลิตร จงคำนวณหาปริมาตรของตะกอนดินที่ไหลลงสู่อ่างน้ำจากน้ำท่าของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในระยะเวลา 1 ปี โดยสมมติว่าตะกอนดินมีความชื้น 98% และความหนาแน่น 1,600 กก/ลบ.ม.

(10 คะแนน)

- 3) หากต้องการกำหนดดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index, WQI) สำหรับทะเลสาบสงขลา ควรจะกำหนดโดยใช้ตัวแปรคุณภาพน้ำอะไรบ้าง อธิบายเหตุผลประกอบของการเลือกตัวแปรแต่ละตัวมาใช้ในการคำนวณดัชนีคุณภาพน้ำ (10 คะแนน)